

[Grethe Philip.]

med 142 mill. kr. for finansåret 1973-74 og efterhånden stigende først til 600 mill. kr. i finansplanen af 13. marts, og nu i sidste sparerunde er man oppe på en besparelse i størrelsesordenen 1 milliard kr. Det var vel konjunkturoversigten, der satte skub i ønsket om yderligere besparelser. Vi må erkende, at de økonomiske værktøjer, vi arbejder med, er grove, og heller ikke vi i det radikale venstre gør krav på at videne nøjagtigt, hvor meget der skal spares. Men vi har vurderet situationen så godt, det har været os muligt, og vi mener, at vi bør nå op på ca. 2 milliarder kr. i samlet sum, og har, hvad vi jo ikke mindst i formiddags har drøftet nærmere, sammen med partiet venstre stillet forslag til samlede besparelser af denne størrelsesorden. Besparelserne har det dobbelte formål at drive finanspolitisk konjunkturpolitik og at dæmme op for en udvikling, der ellers nødvendigvis må føre til skattestigninger.

Under debatten tidligere på dagen om ændringsforslagene har jeg gjort rede for spareforslagene, der omfatter et bredt felt af udgifter. Intet af de store områder, hverken uddannelse, den sociale sektor eller de offentlige anlægsarbejder, kan holdes fri, når vi skal op på så store beløb, som der nu kræves. Besparelserne er selvfølgelig ikke et mål i sig selv, men hvor de frigør arbejdskraft til erhvervssektoren, er de et middel til at bekæmpe kommende valutaproblemer. Det offentlige tager i disse år en stadig stigende andel af samfundsressourcerne, og det er i længden aldeles uholdbart og vil skærpe vore valutaproblemer.

Andre af vore spareforslag har et andet hovedsigte, nemlig at dæmme op for en stigende skatteprocent. Stigende skatter er uundgåelige, hvis det offentliges udgifter, målt i faste priser, stiger i stærkere tempo end realindkomsterne, og det er vel ikke ligefrem øget beskatning, befolkningen tørster efter.

A propos skatter, så skulle vi vel nu kunne være fremme ved et tidspunkt, hvor det for regeringen skulle være muligt at vurdere skattebehovet og fordelingen på skattearter. Jeg opfordrer regeringen, og da specielt økonomi- og budgetministeren og finansministeren, til allerede nu at vurdere, hvilken politik man vil føre, og lægge den

frem her i folketinget, så vi ikke risikerer at komme ind i en septembersamling, hvor vi bliver præsenteret for store og vigtige problemer, som vi har alt for kort tid til virkelig at kunne gennemarbejde.

Jeg har allerede været inde på behovet for en bedre planlægning af vor langsigtede politik. I den beretning, det politisk-økonomiske udvalg nylig har afgivet, opstiller regeringen i et kapitel 5 en række punkter, hvor man vil kunne sætte ind for at holde igen på løn- og personalestigninger.

Det radikale venstre har i princippet i det politisk-økonomiske udvalg givet tilslutning til, at der arbejdes videre efter de retningslinjer, der er angivet i regeringens oplæg.

Under dagens tidligere debat har jeg fremsat forskellige synspunkter vedrørende en effektivisering af uddannelsesområdet. Det er jo ikke noget, der kan ske fra dag til dag, men også på dette store udgiftsområde er der behov for i forbindelse med nye overskomster med de ansatte at finde frem til begrænsninger i de svulmende udgifter.

Regeringen og særlig ministeren for offentlige arbejder har tumlet med store visioner om nye kostbare trafik anlæg. Vi mener i vort parti, at der er brug nu for en samlet og en økonomisk realistisk — med streg under realistisk — plan på dette område.

De sociale udgifter hører, som vi ved, til de mest omtålige af alle udgiftsområder, når det gælder besparelser. Der er stadig nye opgaver, som presser sig på, og netop derfor må vi være særlig omhyggelige, når der indføres automatik i stigning af overførselsudgiften.

I den omtalte redegørelse fra det politisk-økonomiske udvalg foreslår venstre og det radikale venstre, at man går over til en regulering af de sociale pensioner på grundlag af udviklingen i de disponible indkomster, dvs. i typiske arbejdsindkomster, efter at skatten er trukket fra; jeg tror, det vil være nødvendigt også for at bibringe de lavtlønnede forståelse af, at der skal betales skatter til svage grupper i samfundet. Men denne forståelse vil kun kunne bevares, så længe de pensioner, der tildeles disse grupper, ikke begynder væsentligt at overstige, hvad de lavtlønnede selv har disponibelt til forbrug.

Endelig, men ikke mindst, er der efter de to partiers — og jeg taler her om det radikale venstre og venstre — opfattelse behov